

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน

ภารกิจที่ ๒ การเตรียมความพร้อมช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ ภายใต้การขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator DLD – C)

.....

การเตรียมความพร้อมช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ ภายใต้การขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator DLD – C) ในการเผชิญสถานการณ์ภัยพิบัติไม่ว่าจะเป็นภัยแล้งหรืออุทกภัย ซึ่งจะเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดแพร่ ซึ่งที่ผ่านมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ปี ๒๕๖๗ และปี ๒๕๖๘ ได้เกิดฝนตกหนักและเกิดอุทกภัยในจังหวัดแพร่ติดต่อกัน ในด้านปศุสัตว์ได้รับผลกระทบและสร้างความเสียหายจำนวนมากจากการถดถอยที่ผ่านมา บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่เตรียมพร้อมในการให้ความช่วยเหลือกลายเป็นผู้ประสบภัยเอง ดังนั้น การเตรียมความพร้อมในครั้งนี้ จะมีคำสั่งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแพร่ ในฐานะประธาน DLD-C ให้มีการแบ่งความรับผิดชอบในแต่ละด้านเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ที่ผ่านมามีการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและปศุสัตว์ที่ประสบอุทกภัย เป็นไปด้วยความไม่เรียบร้อย ไม่ว่าจะเป็นการให้ความช่วยเหลือหรือการบรรเทาความเดือดร้อนทำให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่หลายอย่าง การประชุมในครั้งนี้จะทำให้การช่วยเหลือการ ดำเนินการน่าจะดีขึ้นกว่าครั้งก่อนๆ และครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และการอพยพสัตว์โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยงสุนัข –แมว หรือฟาร์มสุกร ฟาร์มไก่ขนาดใหญ่ การช่วยเหลือที่ผ่านมาเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้น ขอให้พวกเราในพื้นที่ที่มีการสำรวจฟาร์มขนาดใหญ่ของเกษตรกรและครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์ พร้อมมีแผนอพยพหรือแผนป้องกันไว้ด้วย ในการดำเนินการที่ผ่านมาต้องยอมรับว่ามีปัญหาในการดำเนินการ ซึ่งปศุสัตว์จังหวัด เองอยู่ในเหตุการณ์ตลอด ดังนั้น จึงจะมีการจัดทำคำสั่งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาภัยพิบัติ (ด้านปศุสัตว์) ภายใต้การขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator DLD – C) และจากที่ประชุมร่วมกับส่วนกลางอธิบดีได้สั่งการว่าเวชภัณฑ์ถุงยังชีพปศุสัตว์เขตทุกเขตต้องเตรียมพร้อมให้กับทุกจังหวัดในพื้นที่เขตรับผิดชอบด้วย และเป็นฝ่ายสนับสนุนช่วยเหลือประสานงานโดยเฉพาะเสบียงอาหารสัตว์จะต้องมีให้เพียงพอ กับจำนวนสัตว์ที่ประสบภัย ทุกจังหวัดมีเวลาและเตรียมความพร้อม จากเหตุการณ์ที่ผ่านมาการให้การสนับสนุนบางครั้งพวกเราต้องดำเนินการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพราะบางครั้งการที่จะจะต้องเตรียมเสบียงหรือสำรองเสบียงไว้ตามที่ต่างๆ บางครั้งไม่ทราบเสบียงดังกล่าวจะถูกน้ำท่วมหรือเสียหายไม่สามารถที่จะนำมาช่วยเหลือได้ ดังนั้น ขอให้เป็นการสำรวจจุดลงสัตว์ให้เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมประวัติไม่มีน้ำท่วมถึงและสะดวกต่อการส่งต่อให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ประสบภัยได้ พร้อมได้จัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือและบรรเทาภัยพิบัติ (ด้านปศุสัตว์) ภายใต้การขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator DLD – C) โดยมีปศุสัตว์จังหวัดแพร่ ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อน DLD-C ประจำจังหวัดแพร่ เป็นประธานคณะทำงาน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

ในการเตรียมความพร้อมช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ คือ การบูรณาการประสานงานอย่างเป็นระบบและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งก่อน เกิดภัย และหลังเกิดภัย เพื่อให้การช่วยเหลือรวดเร็วและตรงจุด ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการขับเคลื่อน ดังนี้.

๑. การบูรณาการเครือข่ายและความร่วมมือ

การทำงานร่วมกัน: ประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และหน่วยงานภาคีเครือข่าย

การสนับสนุนทรัพยากร : ได้รับการสนับสนุนด้านยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรจาก ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์หรือหน่วยงานรอบพื้นที่

๒. การบริหารจัดการแผนและข้อมูลเชิงรุก

ข้อมูลเป็นปัจจุบัน : การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และข้อมูลจำนวนสัตว์ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

การจัดทำแผนและคู่มือ : มีการซักซ้อมแผนเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ และจัดทำคู่มือปฏิบัติงานที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

การเตรียมสถานที่และเสบียง : กำหนดจุดอพยพสัตว์ที่ชัดเจนในทุกอำเภอ พร้อมจัดตั้งคลังเสบียงอาหารสัตว์ประจำตำบลเพื่อสำรองหญ้าและเวชภัณฑ์

๓. การปฏิบัติงานและการสื่อสารของเจ้าหน้าที่

การทำงานเชิงรุก : ติดตามสภาพอากาศและสถานการณ์น้ำ/โรคระบาดอย่างใกล้ชิด พร้อมแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าให้เกษตรกรทราบ

ทักษะและองค์ความรู้ : เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในระเบียบกฎหมายและหลักเกณฑ์การช่วยเหลือเยียวยา ทำให้ขั้นตอนรวดเร็วและถูกต้อง

การทำงานเป็นทีม : ลดขั้นตอนปฏิบัติงานเพื่อให้เข้าถึงพื้นที่ช่วยเหลือเกษตรกรและสัตว์ที่ได้รับผลกระทบได้ทันเวลาที่

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

เกษตรกรขาดความตระหนักและการเตรียมพร้อม: ในพื้นที่ที่ไม่เคยเกิดภัยพิบัติรุนแรงมาก่อน เกษตรกรมักละเลยการสำรองเสบียงอาหารสัตว์ หรือไม่มีแผนอพยพสัตว์ล่วงหน้า

๑. ข้อมูลทะเบียนสัตว์ไม่เป็นปัจจุบัน : เกษตรกรบางส่วนไม่ได้ปรับปรุงข้อมูลจำนวนสัตว์เลี้ยง (DLD e-Regist) หรือลงทะเบียนล่าช้า ส่งผลกระทบต่อความถูกต้องในการจัดสรรความช่วยเหลือและการชดเชยเยียวยา

๒. ข้อจำกัดด้านการขนส่งและเสบียง : เมื่อเกิดภัยพิบัติรุนแรง (เช่น อุทกภัยวงกว้าง) เส้นทางคมนาคมถูกตัดขาด ยานพาหนะของปศุสัตว์มีไม่เพียงพอ ทำให้การขนย้ายสัตว์และหญ้าอาหารสัตว์พระราชทานเข้าพื้นที่วิกฤตทำได้ยากลำบาก

๓. การจำกัดงบประมาณและทรัพยากรท้องถิ่น: คลังเสบียงอาหารสัตว์ประจำตำบลหรือเสบียงสำรองในพื้นที่มักมีปริมาณจำกัด หากเผชิญภัยพิบัติลากยาว เเสบียงและเวชภัณฑ์มักจะไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

๑. สร้างความตระหนักรู้และซักซ้อมแผนร่วมกับชุมชน: ควรมีการจัดตั้ง "อาสาสมัครปศุสัตว์" หรือแกนนำชุมชน เพื่อช่วยกระจายข่าวเตือนภัยล่วงหน้า และซักซ้อมแผนอพยพสัตว์ไปยังจุดปลอดภัยประจำหมู่บ้าน

๒.พัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลเพื่อการแจ้งภัยและช่วยเหลือ : ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกษตรกรใช้งานระบบตรวจสอบหรือแอปพลิเคชันของ กรมปศุสัตว์ เช่น ระบบ DLD DRR เพื่อให้การรายงานความเสียหายและขอความช่วยเหลือทำได้เร็วและรวดเร็วยิ่งขึ้น

๓.บูรณาการยานพาหนะและเครื่องจักรข้ามหน่วยงาน : จัดทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.), ปก. หรือหน่วยงานทหารในพื้นที่ ในการสนับสนุนรถบรรทุกขนาดใหญ่ โดรน หรือเรือท้องแบนเพื่อใช้ขนย้ายสัตว์และเสบียงทันทีที่เกิดภัย

๔.ขยายเครือข่ายคลังเสบียงสัตว์ชุมชน : สนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรจัดตั้งและบริหารจัดการคลังเสบียงสัตว์ประจำตำบลของตนเอง โดยรัฐสนับสนุนท่อนพันธุ์หญ้าและเทคโนโลยีการสำรองเสบียง (เช่น หญ้าหมัก หญ้าแห้ง) เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ใน ๗๒ ชั่วโมงแรก

รูปภาพประกอบ

